

OSNIVANJE SREDOZEMNOG UDRUŽENJA ZA POMORSKU ARBITRAŽU

Vesna Polić Čurčić,
znanstveni asistent

UDK 347.79.:341.636
stručni rad

Arbitraža u pomorskim sporovima, kao široko prihvaćena alternativa sudskim postupcima, primjenjuje se kao uspješno sredstvo za rješavanje tih sporova i za očuvanje ekonomskih interesa stranaka u sporu. Značenje arbitraže za pomorstvo izuzetno je veliko, tako da i dva najraširenija formulara ugovora — o prijevozu roba i o spašavanju — u pravilu predviđaju arbitražno rješavanje sporova koji iz njih nastanu.

S vremenom su se razvila dva ugledna i pouzdana središta pomorske arbitraže: London i New York. Dvadeset zemalja Sredozemlja također im upućuje svoje pomorske sporove. Međutim, Sredozemlje sa svojim specifičnim povijesnim, kulturnim i poslovnim naslijeđem ima potrebu za rješavanjem pomorskih sporova u okviru svoje pomorske tradicije. Zbog toga su nastali institucionalni arbitražni sudovi u području Sredozemlja: *Chambre Arbitrale Maritime* u Monaku, *Chambre Arbitrale Maritime* u Parizu, *Camera Arbitrale Marittima* u Genovi, *IMARCO — Association Espanola de Arbitraje Maritimo* u Madridu i *Consulado del Mar* pri Privrednoj komori u Barceloni.

Zbog potrebe za tješnjom i plodnijom suradnjom između ovih arbitražnih sudova, te zbog prevladavanja nacionalne zatvorenosti, u Genovi je 30. ožujka 1990. skupina pomorskih pravnika i arbitara iz četrnaest sredozemnih zemalja osnovala Sredozemno udruženje za pomorsku arbitražu (*the Mediterranean Maritime Arbitration Association*), kao privatno, neprofitno udruženje.

Svrha Udruženja je unapređivanje proučavanja, razvoja, zakonodavstva i prakse pomorske arbitraže u Sredozemlju. Ta će se svrha postizati organiziranjem istraživanja i proučavanja arbitraže preko seminara, konferencija, predavanja i tečajeva, koordiniranjem postojećih središta pomorske arbitraže u Sredozemlju i uspostavljanjem veza s drugim institucijama koje imaju sličnu svrhu, objavljivanjem i/ili dostavljanjem informacija, prikupljanjem članarina i donacija, te na druge načine koji su u skladu s funkcijom Udruženja (čl. 3. Statuta).

Nakana osnivača Udruženja svakako je bila da se što veći dio međunarodnih pomorskih arbitražnih sporova, čije su stranke sredozemne države, čiji su se uzroci dogodili na području Sredozemlja, ili koji su na neki drugi način povezani s tim područjem na tom području i rješava. Time bi u postupku više bili uključeni arbitri, odvjetnici i druge osobe iz sredozemnih zemalja; primjenjivalo bi se pravo koje je njima bliže, manji bi bili troškovi putovanja, a ostvarile bi se i druge uštede i koristi.

Inicijativa za osnivanje ovoga Udruženja svakako je vrijedna pohvale. Trebat će, međutim, puno rada i napora da stranke iz sredozemnih zemalja počnu u svoje ugovore češće uvrštavati arbitražnu klauzulu koja predviđa rješavanje spora pred jednom od sredozemnih arbitraža. A jedino na taj način ova ideja može stvarno zaživjeti u praksi.

Summary

FOUNDATION OF THE MEDITERRANEAN MARITIME ARBITRATION ASSOCIATION

On 30 March 1990 the Mediterranean Maritime Arbitration Association was founded in Genoa, Italy. Its object is to promote the study, development, legislation and practice of maritime arbitration in the Mediterranean, to coordinate the existing Centers of Maritime Arbitration and to establish relationships with other institutions of similar purposes, to publish and/or circulate information, etc.

One of the intentions of its founders is to achieve a position where a greater number of international maritime arbitral proceedings, connected to the Mediterranean area, are instituted before an arbitration tribunal in the Mediterranean area. This can be achieved if parties from Mediterranean countries insert in their contracts an arbitration clause providing for a Mediterranean arbitration tribunal. This is a hard, but the only way to put this idea into practice.